

Psychopaté II.

PŘEMYSL JANÝR

Jakoby celý svět v posledních desetiletích nabylo výrazně psychopatických rysů. Jakoby nezadržitelně směřoval ke konečnému stavu, kdy několik psychopatických parazitů bude vlastnit veškerou moc, bohatství a miliardy otroků, psal jsem před sedmi lety. Mezitím se svět konečnému stavu mílovými kroky přiblížil, ale koherentní odpor se nikde nerýsuje. Proti okruhům psychopatických osobností chybí účinné detekční a obranné mechanismy i resilience. Je na čase se zamyslet.

Popis

V původním příspěvku jsem psychopatii popisoval jako typ osobnosti. Současný pohled je diferencovanější, i když jednotná definice neexistuje. Nejvýstižnější, myslím, je chápat ji jako souběh tří základních faktorů: narcismu, antisociální poruchy osobnosti a

patologické obsese výkonem moci. Problematický je každý z nich sám o sobě, ale ve svém souběhu jsou destruktivní na mezilidské, sociální, podnikové, státní, mezinárodní a globální úrovni.

Podstatou narcistické osobnosti je přesvědčení o vlastní výjimečnosti, ať již vyčnívající nad druhými anebo naopak jejich oběti. Vyznačuje se sebestředností, chybějící empatií, povrchností, arogancí, nadměrnými ambicemi a nároky na zvláštní zacházení, neschopností sebekritiky a agresivitou proti kritice, konkurenčním myšlením a dělením ostatních podle vzorce kdo je se mnou – kdo je proti mně.

Méně pozornosti věnují sociální vědy racionalizacím narcistické výjimečnosti. Individuálně to bývají domnělé či skutečné přednosti jako úspěch, majetek, vzdělání, inteligence, sociální či biologický původ, superiorní světonázor, sexuální kvality, esoterické atributy atd., anebo naopak pronásledovanost, utrpení, identita oběti. Jsou relevantní, neboť identifikují okruhy spřízněných výjimečných osobností, které utvářejí exkluzivní kolektivní narcistická společenství a sítě. Příkladem budiž nejen různé náboženské sekty či extrémistická politická uskupení, ale i – v našem kontextu významné – oligarchické či mocenskopolitické svazky.

Antisociální porucha osobnosti je daná absencí sociálního cítění. Dotyční jsou imunní vůči pocitům, potřebám a utrpení ostatních. Ignorují zákony, normy a pravidla, postrádají pocity morálních zábran, závazků, odpovědnosti, studu, provinění. Na stres reagují agresivně a násilně, na výtky osočováním a sváděním viny na ostatní. Své zájmy prosazují manipulací, přetvářkou, lhaním, lstí, intrikami, podvody. Jednají impulzivně, riskantně a zpravidla nepromyšleně.

Zdaleka ne všichni se dopouštějí kriminálních činů. Mnozí naopak působí šarmantně a v některých prostředích je jejich skrupulóznost ceněna jako rozhodnost, inovativnost, pragmatismus, hrdinství. Často vytvářejí s jinými sítě a budují si okruhy přívrženců. Běžný

předpoklad, že tohle by přece nemohli udělat, není na místě: udělají cokoli, co jim přinese užitek a nemají zábrany použít k tomu jakýchkoliv prostředků, které jsou k dispozici.

Nad obsesí mocí jsem se kdysi také zamýšlel. Můžeme si ji operativně definovat jako možnost ovlivňovat myšlení a jednání druhých při uchování svobody vlastního myšlení a jednání. Bývá asociována s institucionálními funkcemi, jako vládce, armáda atd. Avšak její atraktivnost se odvíjí od naší vrozené potřeby soupeření o status, počínaje přátelským pošťuchováním, hrou a sportem až po boje o autoritu, bohatství a postavení. Patologickou se stává až obsesí vykonávat moc nad druhými: fyzické násilí, sexuální násilí, rozhodování o životě a smrti, postavení, vliv, peníze, poslušnost druhých. Výzkumy potvrzují, že vlastní motivací seriových vrahů či násilných pedofilů nebývá nenávist ani sex, ale právě uspokojení z výkonu moci nad bezbrannou obětí.

Obecný zájem se soustřeďuje především na toky peněz, ale je třeba si uvědomit jejich komplementárnost: ke získání moci je třeba peněz a ke získání peněz je třeba moci. Peníze samy jsou pouze nástrojem, prostředkem k výkonu moci i ochranou před mocí druhých. Tím, co vyvolává dopaminové uspokojení, je moc a její výkon, ne peníze. Nicméně převažující objekt obsese variuje: u některých jedinců je to primárně bohatství, u dalších bezprostřední moc. Že to jsou dvě strany stejné mince, je pro porozumění konkrétnímu jednání důležité.

Psychopatická osobnost se vyznačuje souběhem všech tří znaků ve vysoké míře. Můžeme si tak sestavit její profil:

- sebestřednost, přesvědčení o vlastní výjimečnosti a vyplývající nároky, arogance, odmítání kritiky, obviňování druhých;
- absence citu, empatie, morálních zábran a zodpovědnosti, osočování, manipulativnost, přetvářka, lhavost, impulzivnost;
- obsedantní potřeba bohatství a moci nad druhými i za cenu jejich poškození.

Důležité je, že se nejedná pouze o jednotlivce, ale že osobnosti s tímto profilem (jako ostatně i jiné) se mohou sdružovat ve společenstvích a sítích sobě rovných, vykazujících obdobný profil a synergicky prosazujících společné zájmy.

Ty se mohou – alespoň na pohled – překrývat se zájmy širšího společenství; konec konců jsou bohatství i moc obecně žádanými komoditami. Nemalou část, snad i většinu oslavovaných národních a jiných vůdců tvořili a tvoří psychopatické osobnosti a ne vždy se jejich působení pro společenství ukáže být destruktivním. Efektivní přírůstek majetku či moci snadno překryje pochyby o jeho legitimitě. Tolerance amorálního jednání se však neomezí na vybrané případy, ale postupně nahlodává integritu celého systému a prostupuje jej, neboť znamená precedens, na který se lze odvolávat a navazovat.

Výskyt

Starší vágní pojem psychopatie oprášila kriminalistika, když s novými metodami výzkumu osobnosti a mozku zjistila, že řada nejtěžších zločinců, seriových vrahů, sexuálních násilníků a násilných pedofilů vykazuje shodné osobnostní, ale i fyziologické znaky odlišné od většinové populace. Psychopatie tak získala konkrétní a měřitelný obsah.

S objektivními testovacími metodami se však záhy zjistilo, že ne všichni psychopaté sedí ve vězení. Někteří sedí ve správních radách. Vysoký výskyt osobností s profilem nejtěžších zločinců je mezitím zaznamenán v managementech velkých společností, mezi vojáky, právníky, novináři, policisty, duchovními, kuchaři a úředníky. U politiků systematický výzkum z pochopitelných důvodů chybí, ale mezi odborníky neexistují o jejich vysokém výskytu pochybnosti; konec konců obnášejí politické funkce hlavní ingredienci – moc a její výkon i příležitost ke zbohatnutí. Ilustrativní je v tomto směru americký televizní seriál *Dům z karet*.

Výzkumy působení psychopatických osobností v podnicích zjišťují, že jejich kariérní postup naprosto neodpovídá jejich zpravidla slabšímu pracovnímu výkonu. Bývá výsledkem osobního šarmu, lhaní, manipulace a intrik, vytváření podpůrných skupin a sítí. V podnikové personalistice bývají hodnoceni jako sebevědomí, energičtí, dynamičtí, charismatičtí, rozhodní, inovativní.

Odhalit, že charismatický dynamický manager jedná k vlastnímu prospěchu a proti zájmům podniku, vyžaduje čas a kontrolu. Do poslední třetiny 20. století bývaly velké korporace personálně stabilní. Kariérní postup závisel na dlouhodobých pracovních výsledcích a přestupy mezi podniky byly řídké. S fúzemi firem, globalizací, ideologií neoliberalismu a změnou hospodářské kultury se stabilita začala rozrušovat. Vymizela pevná zaměstnání, pracovní mobilita a střídání podniků se staly běžnými. To vytvořilo pro psychopatické osobnosti ideální podmínky.

Působení psychopatických vedoucích v podnicích bylo podrobně analyzováno. Jejich základní strategií je rozrušení stabilních struktur, eliminace rivalů a znemožnění kontroly. Fluktuace v klíčových pozicích znemožňuje přiřazení úspěchů a neúspěchů konkrétním osobám. Destabilizace, chaos a nejistota otvírají příležitosti k dalšímu kariérnímu vzestupu i ke stále vyšším finančním požadavkům.

Prostředky jsou zastrašování podřízených, vyvolávání konfliktů a strachu, mobbing, eliminace rivalů a jejich nahrazení vlastními přívrženci, zamezení odporu. Podniková pravidla jsou porušována a postupně měněna ve prospěch psychopatů. Zodpovědnost vůči zaměstnancům, komunitnímu i životnímu prostředí (corporate responsibility) mizí, redukují se školení a vzdělávání, vybavení pracovišť. Práce se stává obtížnější, zároveň se zvyšuje její vyžadovaný objem a zkracuje čas k jejímu provedení. Podřízení jsou manipulováni, aby za ně vykonávali jejich práci, psychopaté si přivlastňují jejich úspěchy a neúspěchy svaluji na druhé. Narůstá stres, intriky, agresivita, mizí uspokojení z práce. Zhoršuje se

pracovní morálka, rostou absence a fluktuace, podnik opouštějí dlouholetí zaměstnanci. Než zkrachuje, stačili si z něho psychopatičtí vedoucí vyvést, co se dalo a mezitím již okouzlují svým šarmem a svým CV v dalším.

Jestliže se v úvahách o působení psychopatů v hospodářství a politice soustřeďuji především na USA, má to tři hlavní důvody: dominance a modelové působení v zemích Západu, globální rozsah a důsledky jejich aktivit a také dostupnost informačních zdrojů.

Bohatství

Sedmdesátá léta představují v kulturních dějinách Západu, zejména USA, zlom. Do té doby panoval mezi americkými elitami a občany nepsaný konsensus o smíšené ekonomice, o nejširším a nejrovnoměrnějším rozdělení poválečné prosperity v lidských dějinách, optimismus demokracie středních tříd, ve které hospodářské elity považovaly samy sebe za jejího zodpovědného správce.

60. lety období optimismu vrcholí a končí. V listopadu 1963 je zavražděn John F. Kennedy, od roku 1966 začínají protesty proti válce ve Vietnamu, studentské revolty, rasové nepokoje, v dubnu 1968 je zabit Martin Luther King, v červnu Robert F. Kennedy. Hospodářství je v recesi, roste inflace i nezaměstnanost a s ropným šokem také fronty na benzín. Skandál Watergate, demise Richarda Nixona a vietnamské fiasko otráslы důvěrou v demokracii středních tříd i v politický systém jako takový v základech.

Reakcí je stažení se z kolektivního k individuálnímu. Manažeři velkých korporací ztratili zájem pečovat o národní prosperitu a soustředili se na prosperitu osobní. Zakládají nové lobbyistické skupiny a think-tanky se zadáním odstranit všechny překážky omezující transfer bohatství zdola nahoru, zejména v zákonodárství, daňovém systému i samotném státu. V průběhu deseti let se podaří odstranit prakticky všechny zákonné restriktce. Špičková sazba daně

z příjmu je z poválečných 90% do roku 1986 snížena na 28%, daň z příjmů podniků z 53% v roce 1968 na 15% v roce 1993. Státu je přidělena úloha nočního hlídače, který nemá do bohatnutí co mluvit.

Zároveň se mění i podniková kultura. Vedle tržní poptávky jsou jako nový zdroj zisků objeveni vlastní zaměstnanci. Odbory jsou potlačeny a pracovní zákonodárství je liberalizováno. Následují racionalizace, optimalizace, flexibilizace, outsourcing a propouštění s cílem zredukovat jejich počty a zvýšit produktivitu zbývajících při snížení jejich mzdových nároků a podnikových závazků vůči nim. Tomu napomáhá globalizace, neboli přesun výroby do zemí s nejlacinější pracovní silou, administrativy do zemí s nejlepší infrastrukturou a sídla do zemí s nejnižším zdaněním. Zisky se přelévají do mezd managementu, v roce 1965 vydělávajícímu v průměru patnáctkrát víc než průměrný zaměstnanec, dnes třístapadesátkrát. Exploduje chudoba, násilí, kriminalita, smrt ze zoufalství, sociální napětí, klesá životní očekávání; pro mnohé už zaměstnání nestačí k pokrytí běžných životních nákladů.

Za zmínku stojí i organizovaný zločin. Jeho počátkem je americká prohibice 1920-1933 a vznik černého trhu s miliardovými obraty, konsolidace mafiózních struktur a jejich průnik do bílé ekonomiky, odborů, kultury a politiky. Ke klasickým komoditám černého trhu patří prostituce, hazardní hry, pašeráctví, obchod se zbraněmi, vydírání, únosy. Od roku 1970 byl rozšířen o globální trh s vyjmenovanými psychotropními látkami s obraty ve stamiliardách USD a s následky exploze narkománie a desítkami milionů mrtvých, etablování represivních orgánů k boji proti drogám a rozvratu zejména latinskoamerických států. S agresemi USA a destabilizací afrických a latinskoamerických států k nim přibývá pašeráctví lidí s ročními obraty v desítkách miliard USD. Poslední desetiletí lze sledovat vytrvalý tlak k zákazu tabákových výrobků, otevírající další stamiliardový globální černý trh.

Paralelně explodují i volební náklady a hlavní starostí politiků se stává sehnat na ně peníze. V roce 1980 vydal Ronald Reagan na volební kampaň 77 milionů USD, v roce 2020 Joe Biden 790 milionů. Chudí na kampaně nepřispívají, konstatuje vlivný senátor. Výživné příspěvky přicházejí pouze od ekonomických elit, které dobře vědí, komu je přidělit. Stejně dobře vědí poslanci a senátoři, čím si je zasloužit a na čí podpoře jsou závislí. V důsledku nerozhodují o politicích a politice občané, ale finanční elity. Označovat to za korupci je hrubým podhodnocením. To, k čemu dochází, je efektivní převzetí moci ekonomickými elitami a přeměna demokracie v oligarchii.

Což otvírá další zdroj příjmů: daňové poplatníky; privatizaci zisků při zespolečňování nákladů. Výdaje USA na obranu vzrostly v letech 1975–2010 ze 443 (v paritě 2000) na 876 mrd USD. Uvážíme-li, že výdaje jedněch jsou příjmem druhých a že největší část směřuje do zbrojního průmyslu (a jeho managementu), můžeme si ušetřit otázku, jaké ohrožení v tomto období k jejich zdvojnásobení vedlo.

Při bankovní krizi 2008/2009 státům nezbylo, než napumpovat další stamiliardy daňových dolarů do záchran velkých bank a v následujícím roce další desítky miliard na úhradu řeckých dluhů. V roce 2009 vyvolal farmaceutický průmysl celosvětovou hysterii kolem ptáčích chřipky, na kterou zemřelo 113 lidí, nicméně vlády musely nakoupit milionové zásoby nefunkční vakcíny. Stejně se zopakovalo ve velkém o deset let později s covidem-19, tentokrát již včetně nuceného masového odbytu vakcín a devíti nových miliardářů. Ukrajinská válka je příležitostí ke stamiliardové pomoci, z níž největší část plyne americkým zbrojařským firmám a ukrajinským i americkým oligarchům a další část se tiše vrací americkým politickým stranám. Nepřehlédněme transfer majetků malých podniků, které nepřežily lock-downs a rostoucí inflaci, ve prospěch velkých. Ať již je důvodnost katastrofických klimatických vizí jakákoliv, logickým očekáváním by byly energetické úspory, snižování produkce, racionální zacházení se zdroji. Namísto toho

jsou daňové prostředky převáděny soukromému sektoru na vybudování dalšího gigantického zeleného průmyslového odvětví a technologií.

Rostoucí nároky korporací na státní prostředky lze jen z menší části pokrýt omezováním mandátních a sociálních výdajů. Na větší část se musí státy zadlužit či je pokrýt emisemi nekrytých peněz. Státní dluh USA vzrostl z 510 miliard USD v roce 1975 (33% HDP) na 31 bilionů v září 2022 (120% HDP). Další biliony jsou od bankovní krize 2008 tiskuty ve vlnách kvantitativního uvolňování. Banky si je krátkodobě půjčují od Federální banky a obratem poskytují státu na dlouhodobý vyšší úrok. Krátkozraký hazard nezbytně končící velkým krachem? To je hledisko společenské zodpovědnosti. Hlediskem psychopatů je bezprostřední navýšení vlastního majetku; co je doma, to se počítá. Není třeba se starat, kdo a jak to zaplatí, ani o hrozící krach. Ten jen otevře nové příležitosti k dalšímu bohatnutí.

Vyhrocení mezinárodního napětí do válečného stavu otevírá jako nový zdroj příjmů celé státy a státní společenství. V rámci pomoci Ukrajině jsou spotřebovány stávající zásoby zbraní západních států a zbrojní průmysl je zaplaven objednávkami nových. Pod heslem odstranění závislosti na Rusku je celá Evropa přinucena zřít se stabilních laciných ruských zdrojů energie a zákaz je pojištěn zničením podmořských plynovodů. Evropa se namísto toho musí stát závislou na drahých a nespolehlivých amerických dodávkách a jejich nedostatek je příležitostí prodávat je Evropě za několikanásobek americké ceny. Následkem jsou ztráta konkurenceschopnosti evropského průmyslu, bankroty, zavírání podniků a jejich přesuny do USA podporované novými americkými pobídkami a dotacemi. Být nepřítelem USA může být nebezpečné, ale být přítelem je fatální, konstatovat Henry Kissinger v šedesátých letech.

Přesun zájmů managementu k osobnímu profitu, změny podnikové kultury, vysoká fluktuace a eroze stabilních poměrů znemožňující kontrolu vytvořily pro vzestup psychopatických osobností ideální podmínky. Důsledky jejich působení a rozšiřování jejich sítí tento

trend v začarovaném kruhu dále posilují. Ve výsledku nabývá nepřehlédnutelné psychopatické rysy jednání globálních hospodářských elit jako celku: narcismus, antisociálnost a obsese osobním bohatstvím. Jakkoliv lze namítnout, že byly a jsou kapitalistickému systému vlastní, období do osmdesátých let ukazuje, že ale nemusejí nezbytně být dominantní.

A konečně, jsou globálně úspěšní. V průběhu několika desetiletí došlo ke koncentraci majetku a moci, jaká v historii nemá obdoby. Několik málo jedinců vlastní větší majetek než zbytek lidstva dohromady. Stínová banka BlackRock spravuje majetky ve výši 9 bilionů USD, vlastní podíly prakticky všech významných podniků po celém světě a prosazuje svou vlastní politickou agendu. Podílí se i na devíti koncernech, které produkují 90% světového mediálního obsahu. Google, Twitter, Facebook kontrolují informace dostupné více než polovině lidstva. Tři soukromé nadace, Billa a Melindy Gatesových, George Sorose a rodiny Clintonových, iniciují, usměrňují a financují politické aktivity v globálním měřítku.

Je zbytečné připomínat, že tento vývoj není slučitelný s demokracií; přesun bohatství a moci od občanů k úzké elitě je její antitezí. Koncentrace moci a majetku u malého počtu superbohatých zcela jistě není výsledkem demokratických voleb. Vláda nevolené stavovské elity se jinak nazývá fašismus. Ta si toho je vědoma stejně jako s tím spojených rizik a adekvátně jedná. Polarizace, chaos, vyvolávání strachu a nenávistí, vytyčování nepřátel, stále další konflikty spolu s cenzurou a represí proti kritickým názorům sledují jediný cíl: divide et impera, rozděluj a panuj.

Moc

Nástup psychopatů orientovaných na globální moc lze datovat téměř na den. Když Helmut Kohl 9. února 1990 odlétal do Moskvy k rozhovorům o znovusjednocení Německa, měl v kapse dopis od ministra zahraničí USA Jamese Bakera, podle kterého měl příslibit, že NATO nepostoupí ani o píd' na východ. Těsně před odletem

obdržel dopis amerického Národního bezpečnostního výboru, že má požadovat zvláštní (NATO-) status pro území NDR. Ze dvou protichůdných instrukcí zvolil první a získal tak Gorbačovův souhlas.

V roce 1990 neexistovalo široko daleko žádné ohrožení z Východu. SSSR stáhl své armády z východní Evropy a Baltiku, snížil jejich stavy na třetinu, uzavřel s USA smlouvu o redukci balistických raket, s jejich pomocí zlikvidoval většinu svého atomového potenciálu a o rok později se rozpadl. Na programu byl nový panevropský bezpečnostní systém, zahrnující i postsovětské státy. Pro další existenci obranného společenství neexistovaly jiné racionální důvody, než útočné.

Americkou administrativu ovládlo vítězné opojení unipolárního vůdcovství. My jsme zvítězili a nemůžeme připustit, aby sověti ze spárů porážky těžili vítězství, objasnil Kohlovi obrat americké zahraniční politiky prezident George H. W. Bush. Naším hlavním úkolem je zabránit vzniku nového rivala, představujícího hrozbu v rozsahu bývalé SSSR, formuluje podtajemník Paul Wolfowitz v únoru 1992 novou americkou doktrínu, formující americkou politiku následujícího století.

Vzestup Číny v té době předpokládat nemohl. Jako nový rival přicházelo v úvahu jedině spojení evropských technologií a financí s ruským nerostným bohatstvím, Společný evropský dům od Lisabonu po Vladivostok Charlese de Gaulle. Zabránit jeho vzniku předpokládalo vrazit klín mezi Evropu a Rusko a rozeštvát je proti sobě, nejlépe až po evropsko-ruskou válku.

Společný evropský dům

To vyžadovalo delší přípravu. Zahájili ji v dubnu 1993 Václav Havel a Lech Wałęsa, když náhle z obavy před ruským expanzionismem žádali prezidenta Billa Clintona o přijetí do NATO. Přes varování řady odborníků včetně generálního tajemníka NATO byly v dubnu 1999 první tři východoevropské země přijaty. Zároveň aliance zahájila svou historicky první bojovou operaci, bombardování

nejbližšího ruského spojence, Jugoslávie. V evropsko-ruskou válku však nepřerostla, neboť premiér Viktor Orbán odmítl nátlak Velké Británie, USA a senátora Joe Bidena na pozemní útok proti Jugoslávii.

V roce 1997 jsou Paul Wolfowitz, Dick Cheney, Donald Rumsfeld mezi signatáři manifestu Projekt pro nové americké století, požadujícího prosazení amerického globálního vůdcovství výhodného pro americké principy a zájmy vojenskou silou. K předpokládanému útoku na Irák a svržení Saddáma Husseina však dosud chybí katalytická událost – jako nový Pearl Harbor.

V lednu 2001 nastupuje do úřadu prezident George W. Bush a s ním deset neocons, signatářů manifestu. V průběhu měsíců se postrádaná katalytická událost dostaví. Útoky 11. září jsou roznětkou války proti teroru a islámským rivalům Izraele. V plánu je rozbití sedmi zemí v pěti letech.

Zabránit vzniku Společného evropského domu je náročnější. Vyžaduje to nejprve izolaci Ruska od Evropy. Počínaje Srbskem v roce 2000 iniciují USA v postsovětských zemích barevné revoluce s cílem svržení jejich vlád a instalování proamerických. V roce 2004 je do NATO přijato dalších sedm z nich až po hranice Ruska, kterému se na jeho žádost o přijetí odpovědi nedostalo. V roce 2008 označil Putin, jako již v listopadu 1994 Boris Jelcin, přijetí Ukrajiny a Gruzie za ohrožení bezpečnosti Ruska. Odpovědí bylo oznámení záměru jejich přijetí a společné manévry NATO, Ukrajiny, Gruzie a Arménie. Když Gruzie v létě vojensky napadla své ruský hovořící oblasti a Rusko útok odrazilo, byla protiruská kampaň v západních médiích spuštěna naplno a byly zavedeny první sankce.

USA se musí angažovat na Ukrajině a v Moldavsku, píše Washington Post v září 2013, Ukrajina je cena nejvyšší. V průběhu kyjevských demonstrací 2013/2014 proti odkladu asociační dohody s EU převzaly iniciativu ultranacionalistické neonacistické skupiny od konce války podporované USA. Pod jejich ochranou postříleli

v únoru neznámí ostřelovači kolem stovky demonstrantů a policistů. Zástupci EU narychlo zprostředkovali dohodu mezi demonstranty a prezidentem Janukovičem. Ozbrojení demonstranti se však řídili instrukcemi asistentky ministerstva zahraničí USA Victorie Nuland a viceprezidenta Joe Bidena, zvolenou vládu svrhli a dosadili novou, rabiátsky protiruskou.

EU ji uznala během tří dnů, ne však obyvatelé ruskojazyčných oblastí. Autonomní republika Krym vyhlásila samostatnost a připojila se k Rusku, v dalších oblastech převzali kontrolu povstalci a vyhlásili nezávislost. Šéf CIA John Brennan přijel osobně pobídnout novou vládu k jejich vojenskému potlačení podle plánu vyhotoveného RAND Corporation. Strategii USA popsal v březnu George Friedman: na bitevních polích Ukrajiny a Moldavska ji proti Rusku vybojuje aliance Vísegrádských bitevních jednotek pod vedením Polska, Rumunska a Ázerbájdžánu.

Ani druhý pokus o evropsko-ruskou válku nevyšel. Rusko se intervence zdrželo, povstalci zasadili ukrajinské armádě citelnou porážku a evropské státy o válčení neprojeví zájem. Naopak zprostředkovaly v Minsku mezi novou vládou a povstalci další mírovou dohodu. Jejím cílem ovšem od počátku nebyl mír, ale získat čas pro vyzbrojení Ukrajiny, jak potvrzují Angela Merkel i Françoise Holland, neboť studenou válku se nepořilo ukončit.

Získaný čas byl využit ke znovubudování Ruska coby nepřátelské Říše zla. Je to zkorumpovaná oligarchie, diktatura, která utiskuje opozici, svobodná média, umělce, vraždí své odpůrce poloniem a novičkem. V roce 2014 napadlo Ukrajinu, anektovalo Krym a chystá se na zbytek. Ruští hackeri útočí na západní demokratické instituce, ruské armády trollů a botů zamořují sociální média, Rusko zmanipulovalo volbu Donalda Trumpa. Veškeré pochybnosti jsou ruskými dezinformacemi a nemají v médiích co pohledávat. Osobní pozornosti se dostává Vladimíru Putinovi, který v roce 2004 zatřhl

Michailu Chodorkovskému prodej ruských naftových polí americkým koncernům. Chce obnovit SSSR a ruské impérium. Jeho obavy o ruskou bezpečnost jsou paranoidními bludy stárnoucího diktátora.

V listopadu 2016 byl prezidentem USA nečekaně zvolen outsider Donald Trump, v neposlední řadě díky příslibu zlepšení rusko-amerických vztahů. To mezi neocons vyvolalo vrcholnou paniku. Poražená Hillary Clinton nechala za pomoci CIA vyhotovit falešnou dokumentaci o jeho tajných úmluvách s Ruskem a byl obviněn z podmiňování vojenské pomoci Ukrajině tím, že vyšetří korupci Joe Bidena. Impeachment, řízení o zbavení funkce, Senátem sice neprošlo, nicméně jakýkoliv pokus o zlepšení vztahů byl odvrácen. Znovuzvolení Trumpa bylo třeba zabránit za použití všech dostupných prostředků. Když, ještě po jeho odvolení, neprošel ani druhý impeachment, připravuje se proti němu trestní stíhání.

Hlavním tahem je ovšem příprava Ukrajiny na válku s Ruskem. V rovině propagandy je šířena fanatická nenávisť proti Rusku, Rusům, proruským povstalcům i ruskojazyčným spoluobčanům. Tradice ultranacionalistických seskupení, za války bojujících na straně nacistického Německa proti SSSR, Rusům, Polákům, Židům a Romům, je povýšena na oficiální státní identitu. Podél kontaktní linie mezi kyjevskou Ukrajinou a donbaskými povstaleckými oblastmi průběžně probíhá občanská válka a ostřelování donbaských měst s více než 14 000 mrtvých, z toho 80% civilistů na povstalecké straně. V západních médiích je okrajově zmiňována jako porušování Minských dohod.

Formální začlenění Ukrajiny do NATO naráží na odpor evropských členů, ale pokračuje de facto. Ukrajinská armáda je reorganizována podle standardů NATO, školená instruktory NATO k boji proti Rusku, je vyzbrojována zbraněmi NATO, NATO provádí na Ukrajině společné manévry, CIA tajně cvičí ukrajinské militanty v teroristickém boji. Vnitřní i zahraniční politiku určuje americká administrativa.

V roce 2021 se v USA ujímá prezidentského úřadu Joe Biden a s ním garnitura iniciátorů ukrajinského puče 2014, Victoria Nuland a Anthony Blinken, rozhodnutá záměr dotáhnout podle scénáře RAND Corporation Jak přetížit a rozkolísat Rusko. Předem si zajistí příslib států G7 uzavřít rusko-německý plynovod a zavést proti Rusku bezprecedentní sankce v případě ruské invaze, na kterou nikdo z nich nevěří. 16. února 2022 začíná dělostřelecká příprava ofenzívy ukrajinské armády k reintegraci Donbasu a Krymu. Obyvatelé ostřelovaných obcí musejí být evakuováni do Ruska.

21. února Rusko uznalo nezávislost povstaleckých republik a vyhovělo jejich žádosti o připojení k Rusku a o ochranu proti ukrajinskému útoku. O dva dny později zahájilo speciální vojenskou operaci ke svržení kyjevské vlády. Její plán však byl Bidenovi znám a invazní jednotky již byly očekávány. Ruskou porážkou v bitvě o letiště Hostomel přerostla speciální vojenské operace v regulérní zástupnou válku NATO proti Rusku za americkou hegemonii.

Hysterická štvavá kampaň svou intenzitou, nenávislností a pokrytectvím vykazuje všechny znaky psychopatické poruchy. Rusko se dopustilo zločinu agrese, volá prezident země, která se jen v tomto století dopustila zločinu agrese desetkrát, dvakrát za účasti Ukrajiny, a svolává komisi pro dekolonizaci (rozdrobení) Ruska. Putin bombarduje města a vraždí civilisty, volá prezident země, pro kterou je shock and awe proti civilním cílům od Německa a Japonska přes Koreu a Vietnam po Jugoslavii, Afghánistán, Irák, Libyi základní vojenskou strategií. Putin je vražedný diktátor, volá prezident země, která dosadila či podporovala vražedné diktátory ve více než dvaceti zemích světa. Je to genocida, volá prezident země vzniklé genocidou.

V zemích NATO a pacifických spojenců funguje. Řízená rusofobie a nadšení pro podporu demokratické Ukrajiny zakrývají, že smyslem vyprovokované války a bezprecedentních sankcí není pouze oslabení a dekolonizace Ruska, ale zároveň i oslabení a deindustrializace Evropy. Hodnoty putující z kolonizované Evropy do USA, počínaje v roce 2022 zdvojnásobenými nákupy zbraní přes předražené energie

a eliminaci hospodářské konkurenceschopnosti až po motivování evropských koncernů k útěku do USA, k tomu další vynucené desítky miliard na pomoc Ukrajině, mají za následek hospodářský, politický a morální propad, který Evropa v dohledné době nemůže vyrovnat. Může se nejvýše utěšovat, že ani třetí pokus o vyvolání evropsko-ruské války dosud nevyšel.

Čína

Po zabránění vzniku nového rivala, Evropského společného domu, je na řadě druhý nový rival, Čína. Scénář se řídí osvědčeným evropským. V prvním kole musí být patřičně mediálně vykulturnována jako nepřítel a jako Říše zla. Čína je totalitní diktatura, sleduje, pronásleduje a utiskuje občany, masakrovala tisíce studentů na náměstí Tienamen, žaláruje opozici, anektovala Tibet, zavírá Ujgury do pracovních převýchovných táborů, neuznává lidská práva, vede digitální válku proti Západu, provádí špionáž a krade duševní vlastnictví, ohrožuje své sousedy vojenskou expanzívností a chystá invazi na Taiwan. Intenzivně je vytvářena čínská domácí i zahraniční opozice, i když se plnohodnotná barevná revoluce dosud nevydařila.

Druhé kolo zahrnuje hospodářská opatření, sankce a vytlačování. Hlavním cílem jsou obory hi-tech, ve kterých má Čína před USA nejednou náskok: komunikační technologie, umělá inteligence, zbraňové a raketové systémy. Poněkud chaotická opatření Donalda Trumpa systematicky dotahuje Joe Biden. V říjnu 2022 uvalil Úřad pro průmysl a bezpečnost zákaz vývozu amerických čipových technologií a patentů do Číny, který citelně postihne nejen počítačové obory, ale i biotechnologii, průmysl, obranu i bankovní systém. Spolupráce ve výzkumu a vývoji koronových virů ovšem nachází i nadále podporu.

Vojenská opatření jsou choulostivá, neboť Čína má mezitím větší námořní flotilu než USA a všechny válečné simulace prorokují pochmurné výsledky. Tak jako v ruském případě je strategií obklíčení čtyřiceti vojenskými základnami a demonstrace svobody plavby

(Freedom of Navigation) válečných lodí vodami nárokovanými Čínou. Cílem je Čínu alarmovat a její reakce prezentovat jako hrozby. Tak jako v devadesátých letech v postkomunistických, je i zde v sousedních zemích šířen strach z expanzionistické Číny a budována antičínská aliance. 2021 byla reaktivována skupina QUAD (USA, Austrálie, Indie, Japonsko) a 2022 se USA pokusily uvést na protičínský kurs jihoasijské státy skupiny ASEAN. Předvojem je v roce 2021 vytvořená anglosaská aliance atomových ponorek AUKUS (Austrálie, Velká Británie, USA).

Trumfem je ovšem Čínská republika na ostrově Taiwan, v roce 1971 nahrazená v OSN kontinentální Čínskou lidovou republikou a většinou zemí – včetně USA – uznaná jako součást jediné Číny. Její strategický význam spočívá nejen v poloze, ale snad ještě více v jejím polovodičovém průmyslu pokrývajícím většinu světové spotřeby počítačových čipů. ČLR počítá s budoucím mírovým znovusjednocením, zatímco Taiwan pokukuje po samostatnosti, která ale pro ČLR reprezentuje červenou linii. Tento stav vydržel bez konfliktů padesát let. Nyní je čínská červená linie, tak jako předtím ruská, výzvou k jejímu překročení a oslabení Číny.

Oproti dosavadnímu konsensu jedna Čína, dvě definice nyní Taiwan směřuje k plné nezávislosti, dosud ji však s ohledem na čínskou reakci nevyhlásil. To zapadá do modelu operace Cyclone, vyvinuté v roce 1979 pro Afghánistán. Spočívá ve vytváření, podpoře, vyzbrojování a radikalizaci režimu nepřátelských seskupení s cílem přimět režim k vojenské intervenci proti nim, tím ho oslabit a prezentovat jako agresora. Po Afghánistánu se osvědčil v Jugoslávii, Libyi, Sýrii i na Ukrajině.

Zvláště poslední se hodí jako předloha. Postupně je Taiwan k vyhlášení nezávislosti povzbuzován. 2016 se uskutečnil první přímý telefonický rozhovor prezidentky Cchaj Jing-wen s Donaldem Trumpem a od té doby jsou kontakty se západními politiky, jejich návštěvy i různé obchodní dohody na denním pořádku. Ujišťují Taiwan o západní podpoře a čínské rozhořčení je interpretováno jako

hrozby invazí. Jsou šířeny strach a protičínská nenávisť a Taiwan je motivován k vybudování vojenské obrany nákupem amerických zbraní. Příštím krokem patrně bude umístění balistických raket.

Další vývoj lze předpokládat a zákaz vývozu čipových technologií do Číny lze chápat jako dodatečnou návnadu. Spirála západních provokací a čínských svalnatých reakcí nezbytně dosáhne bodu, kdy se Číně bude invaze jevit nevyhnutelnou či alespoň jako menší zlo. Taiwan je na cestě stát se novou Ukrajinou a Cchaj Jing-wen novým Zelenským, kteří se hrdinně brání nevyprovokované čínské agresi do posledního Taiwance a zasluhují si všestrannou podporu Západu – až na vojenskou, rozumí se.

Facit

Působení psychopatických vedoucích v hospodářských korporacích je podrobně analyzované. Působení psychopatických vůdců v globální politice je bezprostředně prožívané. V obou případech sledují stejné cíle osobního bohatství a moci a používají stejné techniky rozvracení stávajících struktur a vytváření napětí a konfliktů. V obou případech vedou ke krachu, v prvním případě korporací, ve druhém západního civilizačního modelu.

Zkušení doporučují v případě převzetí podniku psychopaty nepokoušet se s nimi bojovat, ale odejít. To ovšem v globálním rozměru nelze. Je tedy konečným stavem západního světa, až, jak předpovídá Klaus Schwab z Davoského ekonomického fóra, nikdo nebude mít nic a všichni budou šťastní? Či přežívání v radioaktivních troskách?

Imunita organismů proti parazitům spočívá ve vývoji detekčních a obranných mechanismů. Hegemonie psychopatických elit nespočívá v jejich mimořádných schopnostech, ale v jejich houževnatosti a v náchylnosti druhých nechat se manipulovat, obelhávat a rozeštvávat. Poslední století poskytuje dostatek empirického materiálu ke studiu, jak tyto techniky rozpoznat i jak se proti nim bránit.

Jak je zřejmé, prvotní manipulace spočívá v budování a mobbingu nepřítele a vyvolávání strachu. Od nějakého okamžiku se začnou hromadit negativní informace o vybraném subjektu, který byl do té doby vnímán neutrálně či dokonce pozitivně – ať již podnikový spolupracovník, okruh lidí či státní útvar. Charakteristickými znaky jsou punktuálnost a vytrženost informací z širšího kontextu, dvojí metr při jejich hodnocení, jejich neověřenost či neověřitelnost, emocionální naléhavost, ignorování a desavuaace stanovisek mobbovaného, potlačování pochybností a rychlý sled dalších a dalších difamací. Zpravidla jsou mobbovanému podsouvány právě ty záměry a jednání, které jsou charakteristické pro mobbujícího, viz zločin agrese.

Obranou je včas rozpoznat emocionální rámování, zachovat si odstup, nenechat se strhnout k nenávistem a jednostranné perspektivě, používat stejná kritéria pro obě strany, aktivně vyhledávat a ověřovat si informace, požadovat jasné důkazy, nestranně posuzovat stanoviska mobbovaného i motivaci mobbujícího.

Asi nejznámějším příkladem flagrantních lží byla obvinění Saddáma Husseina z vývoje zbraní hromadného ničení, která posloužila jako záminka k útoku na Irák v roce 2003. Jejich nepravdivost dodatečně přiznala i mainstreamová média, ovšem jako pouhé epizodické selhání bez analýzy, kdo a za jakým účelem kampaň vyprodukoval, zda se zodpovídal z následků, zda je i nadále v rozhodovacích pozicích a co jsou jeho další plány. Ti, kdo si informace aktivně vyhledávají, mohou uvést nesčetně dalších příkladů překrucování, polopравd i otevřených lží mediálně prezentovaných jako pravda a sloužících stejným cílům. Běžný konzument sdělovacích médií však nemá zájem, čas, energii ani potřebné znalosti předkládanou virtuální realitu kriticky rešeršovat a posoudit. K tomu jsou nežádoucí informace paušálně ideologicky stigmatizovány jako konspirační teorie, dezinformace, nepřátelská propaganda, takže již jen poukaz na ně vzbuzuje apriori nedůvěru.

Obranou je ignorovat ideologické nálepky a bez předsudků, strážlivě a kriticky posuzovat formu, obsahy, argumenty a fakta. I bez dodatečných informací lze účelovou mediální kampaň rozpoznat podle druhotných příznaků: jednostranná útočnost a shoda předkládaných informací napříč mediálním spektrem, absence diskuze, opozice, kritických hlasů a stanovisek druhé strany. Neomylným příznakem je zacházení s nesouhlasnými názory a informacemi. Namísto obsahové konfrontace jsou zatajovány a cenzurovány, stigmatizovány ideologickými nálepkami, je poukazováno na jejich nebezpečnost a nekalé motivy jejich nositelů, kteří jsou vytěsňováni jako pátá kolona – síť nepřátelských agentů.

Cílem je ovšem rozvrácení stabilních struktur a polarizace. K tomu je nutno vytvořit výjimečnou situaci, ve které vzhledem k její naléhavosti musí jít ověřená pravidla, zákony, dohody stranou, kdy je nutné jednat rychle, nekonvenčně, pragmaticky a účelově. Tím jsou otevřeny možnosti dalších a dalších výjimečných kroků, které by za normálních poměrů nebyly myslitelné. Počáteční skutečné či vykonstruované problémy eskalují do vyhroceného konfliktu a eroze základních norem, kdy návrat zpět k původnímu stabilnímu stavu již není možný.

Obranou je nepřistoupit na výjimečnost situace a bezpodmínečně trvat na dodržení pravidel, dohod, zákonů, legislativních a ústavních principů. Argument výjimečné situace je synonymem pokusu o destabilizaci; přistoupit na něj znamená otevřít pandořinu skříňku.

Shrneme-li, můžeme účelové mediální kampaně rozpoznat podle několika příznaků:

- systematický mobbing cílený na vyvolání emocí, strachu a nenávisti;
- vysoká frekvence neověřitelných negativních informací a tvrzení;
- desavuaace stanovisek mobbovaného, potlačování kritických hlasů a jejich ideologické nálepkování;

- vyhlašování výjimečné situace a časového stresu nepřipouštějících dodržování stávajících pravidel a stávajícího pořádku.

V posledních několika letech lze rozpoznat několik takových globálních kampaní vykazujících uvedené příznaky: kovidová pandemie, ukrajinská válka, taiwanská eskalace, ale také kampaň proti globálnímu oteplení či za green deal. Aniž bych chtěl posuzovat jejich faktuelní obsah – forma, kterou jsou vedeny, je přesvědčivou indicií, že jejich skutečnou motivací není deklarovaný problém.

Zatím existují obranné prostředky i v kolektivní – občanské – rovině. Dokud nejsou kritické a disentní názory trestně stíhané, má smysl je vyjadřovat ne proto, že by to bezprostředně změnilo situaci, ale protože oslabují mediální monopol a šířený konsensus. K tomu není třeba rešerší, obsáhlých znalostí či sofistikované argumentace. Často stačí jednoduchá otázka: a na základě čeho jste tak usoudil? Řada mediálně šířených informací je do té míry absurdní, že stačí prostý apel na zdravý rozum: co by asi tak ruskou stranu vedlo k bombardování vlastního zajateckého tábora, útokům na atomovou elektrárnu pod vlastní kontrolou, zničení vlastních plynovodů?

Dokud ještě probíhají férové volby, je na místě uvážit své preference. Státní rozpočet, fiskální, školská, zdravotní politika, výstavba infrastruktury či ochrana životního prostředí budou hůře či lépe fungovat s každou politickou stranou a v každé nalezneme přijatelnější i méně přijatelné osobnosti. Skutečnou aktuální hrozbou je ale dnes manipulace politiků, stran a občanů směřující k odstranění zbytků demokracie a vyvolání evropské války s rizikem atomové eskalace.

Můžeme spekulovat, kteří z politiků patří k pachatelům, k obětem či k oportunistům, avšak nabídka těch, kteří se jí postaví, je silně omezená. Ve všeobecné atmosféře vyvolaných vášní se vyskytují zpravidla stranou spektra s orientací na hlasy nejrozličnějších okrajových a protestních skupin a tomu odpovídající rétorikou.

Mediálně bývají – ne zcela bezdůvodně – nálepkováni jako nacionalisté, pravicoví populisté či krajní levice. Růst jejich preferencí na úkor mainstreamových stran však není třeba chápat jako touhu po zavedení odpovídajícího pořádku, ale spíše jako důrazný signál, že kolonizace cizími zájmy se nesetkává se všeobecnou podporou a vyžaduje důkladné revize.

| www.janyr.eu

■ ■ ■ ■ ■ (7 votes, average: **4,86** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena **zde**.

•

Vojtěch napsal:

19/01/2023_(17:28).

mobbing ... šikana (psychoteror) na pracovišti způsobená
spolupracovníky

désaveu (francouzsky) ... popření, nepřiznání, odvolání výroku či
tvrzení

facit ... výsledek, závěr

—

Působení psychopatů v hospodářství a politice je snad nejvíce patrné
v USA, nicméně v hojné míře se vyskytují i na druhé straně (obou)
oceánů, obklopujících Severní Ameriku, naprosto však nejsou ve
většině.

Většinová společnost musí získat odolnost vůči jejich manipulačním
technologiím, obranné nástroje začlenit do zákonného rámce a
důsledně trvat na jejich dodržování.

Snad k tomu pomůže i tento článek.

Odpovědět

Vajo napsal:

19/01/2023_(18:28)

Rozložení psychopatů není určeno geografii. Firma, která se denně na trhu utkává s konkurencí, si ve vedení nemůže dovolit psychopaty, kteří ve vlastním zájmu ignorují prospěch společnosti. Buď se jich zbaví, nebo zkrachuje. Naopak korporace, které jsou propojeny se státem a o hospodářský výsledek se jim stará státní regulace, psychopaty generuje (přitahuje) ve velkém.

Většinová společnost nemá proti psychopatům žádnou šanci. Kdyby šel někdo z nich mistrovat do hospody, dostane po tlamě. Ale v politice jsou kryti planými sliby, výmluvami, médii a pochopitelně státní mocí. Jejich působení je většinou skryté, pozvolné (např. inflace, zadlužování) a pokud se rozhodnou zaútočit přímočaře, jedná se jen o nejaktivnější odpůrce, jichž se většinová společnost nezastane.

Odpovědět

•

Kolemjdoucí napsal:

19/01/2023_(22:06)

Vsechno to je o chamtivosti a pudu sebezachovy, kdy firmy a statni organizace predstavuji v podstate vojenske utvary, kde lidskost a ohleduplnost nema misto. A vsichni v tichosti toleruji i lidska hovada na vedoucich mistech, pokud z toho ti dole maji profit pro preziti. A karavana jede dal.

Odpovědět